

Vejledningsmateriale til ansøgning om støtte fra puljen

”En styrket sammenhængende og helhedsorienteret indsats til
unge med særligt fokus på forebyggelse og tidlig indsats”.
§ 15.75.21.30

Ansøgningsfrist d. 20. juni 2014

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	Indledning	2
2	Baggrund for puljen og nuværende erfaringer.....	2
3	Formål og målsætninger	3
3.1	Formål.....	3
3.2	Målsætninger	3
4	Projektets målgruppe.....	4
4.1	Unge der allerede er i hjemløshed	4
4.2	Unge der er i risiko for at ende i hjemløshed.....	4
5	Ansøgerkreds	5
6	Projektperiode	5
7	Puljens tilrettelæggelse samt anvendelsesområde	5
7.1	Tilrettelæggelse af initiativet <i>Unge Hjemløse</i>	5
7.2	Organisering af indsatsen	8
7.3	Proces og aktiviteter i forbindelse med udvikling og afprøvning af modellen.....	9
8	Kriterier for tildeling af støtte.....	10
8.1	Krav til beskrivelse af projektet.....	10
9	Køn skal tænkes ind i projekterne (Ligestillingsvurdering).....	11
10	Tilskudsberettigede udgifter	11
11	Der kan ikke søges tilskud til.....	12
12	Evaluerings, dokumentation og rapporteringskrav.....	12
12.1	Rapporteringskrav	12
12.2	Evaluerings og dokumentation.....	13
13	Praktiske oplysninger.....	13

13.1	Budget.....	13
13.2	Regnskabsaflægelse.....	14

1 Indledning

I Aftale om satspuljen 2014 har regeringen og de øvrige satspuljepartier valgt at sætte fokus på en styrket indsats mod hjemløshed. Som en del af det samlede initiativ *En styrket indsats mod hjemløshed – en ny Hjemløsestrategi* udmeldes nu en pulje målrettet unge hjemløse og unge der er i risiko for at blive hjemløse. Puljen *En styrket sammenhængende og helhedsorienteret indsats til unge med særligt fokus på forebyggelse og tidlig indsats* (herefter *Unge Hjemløse*) udmeldes som en ansøgningspulje på 51,9 mio. kr. med en projektperiode fra august 2014 til og med september 2017. Puljen udmøntes på FL § 15.75.21.30.

Målet med den forebyggende og tidlige indsats til unge i hjemløshed og unge i risiko herfor er at nedbringe antallet af unge i hjemløshed. Initiativet tager udgangspunkt i eksisterende erfaringer fra hjemløseområdet og konkrete indsatser med at styrke det tværgående kommunale samarbejde om udsatte unge.

2 Baggrund for puljen og nuværende erfaringer

Ifølge SFIs seneste Hjemløsetælling fra 2013 er der i perioden 2009 til 2013 sket en stigning i antallet af særligt unge hjemløse i Danmark. Andelen af unge hjemløse i alderen 18-24 år er steget fra 633 personer i 2009 til 1138 i 2013¹. Denne stigning er sket på trods af gode erfaringer med at hjælpe borgere ud af hjemløshed fra Hjemløsestrategien (2009-2013). Hjemløsetællingen fra 2013 viser, at mere end halvdelen af de hjemløse unge i alderen 18-24 år overnatter hos familie, venner og bekendte (de såkaldte sofasurfere), og har dermed ikke en naturlig kontakt til de traditionelle hjemløsetilbud. 22 pct. af de unge hjemløse har haft ophold på herberg eller forsorgshjem og 6 pct. har overnattet på gaden. Derudover viser tal fra Ankestyrelsen, at antallet af personer i aldersgruppen 18-24 årige, der benytter forsorgshjem er steget med 20 pct. de seneste 5 år².

Både SFIs hjemløsetælling 2013 og evalueringen af Hjemløsestrategien 2009-2013 peger på, at der er tale om en udsat gruppe unge, som har en række andre problemer ud over hjemløshed. Eksempelvis har 51 pct. af de unge hjemløse psykiske lidelser og 58 pct. har et misbrug³.

Erfaringerne fra Hjemløsestrategien peger på, at der i indsatsen til unge hjemløse er behov for en koordineret og sammenhængende indsats, som er målrettet de unges særlige udfordringer og behov. Det er fx en central udfordring at identificere de hjemløse unge, og få etableret kontakten til dem inden problemerne vokser sig for store for den enkelte, fordi de unge ofte ikke benytter de traditionelle tilbud på området.

Kommunernes erfaringer med de unge hjemløse fra Hjemløsestrategien er at unge hjemløse ofte er vokset op under ustabile vilkår, og at de ofte ikke har prøvet at have et stabilt hjem. Erfaringen peger endvidere på, at en væsentlig andel af de unge har været eller er tilknyttet det kommunale hjælpesystem, herunder at flere af de unge har været anbragt uden for hjemmet. I indsatsen til disse unge er det en særlig udfordring at få etableret kontakten til målgruppen inden problemerne vokser sig for store for den enkelte, og at fastholde kontakten til de unge herunder i overgangen fra barn til voksen. Endelig har kommunerne oplevet en konkret udfordring i forhold til at skaffe boliger, som målgruppen af unge med en relativ lav betalingsevne har råd til at betale.

Generelt dokumenterer evalueringen af Hjemløsestrategien, at der er gode erfaringer med at hjælpe hjemløse borgere ud af hjemløshed med strategiens indsatser og metoder, hvilket ligeledes gør sig gældende for gruppen af unge hjemløse. 9 ud af 10 af den samlede gruppe af tidligere hjemløse, der har indgået i arbejdet med Housing First bostøttemetoderne, har formået at fastholde boligen i projektperioden. Når man ser særskilt på

¹ Benjaminsen, L., Lauritzen, H m.fl. (2013): Hjemløshed i Danmark 2013 – National kortlægning, SFI - Det nationale forskningscenter for velfærd.

² Der ses dog et mindre fald på 6 % fra 2011 til 2012. Ankestyrelsen 2013: Brugere af botilbud efter servicelovens § 110. Årsstatistik 2012.

³ Rambøll og SFI (2013): Hjemløsestrategien. Afsluttende rapport.

gruppen af unge hjemløse viser evalueringen, at af de unge, der har fået en bolig og modtaget en bostøtteindsats, har 2/3 stabilt fastholdt boligen i projektperioden.

Med udgangspunkt i erfaringerne fra hjemløsestrategien styrkes indsatsen således for gruppen af unge hjemløse og unge som er i risiko for at ende i hjemløshed.

3 Formål og målsætninger

3.1 Formål

Formålet med initiativet er at udvikle og styrke indsatsen for unge som er hjemløse eller i risiko herfor. Disse unge skal støttes til en god og tryk tilværelse i egen bolig med muligheder for at gennemføre en uddannelse og komme i beskæftigelse som andre unge.

Det overordnede mål med initiativet er at nedbringe antallet af unge i hjemløshed gennem:

- **En målrettet, helhedsorienteret og sammenhængende indsats** til unge i hjemløshed og unge i risiko herfor, således at den unge i videst muligt omfang udvikler eller genvinder sine kompetencer og muligheder for at få en bolig samt fastholde bolig, netværk, uddannelse og beskæftigelse mv.
- **En styrket forebyggende og tidlig indsats** til unge, som er i risiko for at blive hjemløse, hvor der sættes ind med en målrettet støtte til disse unge, inden problemerne vokser sig store for den enkelte.

For at sikre fokus på overgangen ved det 18 år, vil målgruppen for initiativet være unge i alderen 17-24 år.

Indsatsen organiseres i en *samlet model* for en helhedsorienteret og sammenhængende indsats målrettet unge i hjemløshed og unge i risiko herfor. Modellen udvikles og afprøves gennem initiativet med udgangspunkt i erfaringer fra Hjemløsestrategien og fra området for udsatte unge. Konkret anvendes Housing First tilgangen og de evidensbaserede bostøttemetoder Critical Time Intervention (herefter CTI) og Individual Case Management (herefter ICM) samt samarbejdsmodellen *Vejen til uddannelse og beskæftigelse*.

Modellen skal tage højde for de udfordringer og behov, som de unge har og de udfordringer, som der er forbundet med at levere støtten til de unge. Herunder eksempelvis at identificere målgruppen, etablere og fastholde kontakten, sikre sammenhæng samt at have passende boliger at tilbyde de unge, som de unge kan betale.

Endeligt etableres der som en del af initiativet et netværk for 4-6 kommuner om erfaringsudveksling om lettere adgang til boliger, som målgruppen har råd til at betale. De 4-6 kommuner udvælges ud fra de 10-14 projektkommuner, og kommunerne vil være de, som har de største boligudfordringer.

3.2 Målsætninger

Der er opstillet følgende centrale målsætninger for initiativet på borger- og organisatorisk niveau:

Borgerniveau:

- De unge oplever en let tilgængelighed til hjælp målrettet den enkeltes samlede situation og behov.
- De unge oplever at få en sammenhængende og koordineret indsats med inddragelse af den unges egne ressourcer.
- At de unges samlede situation, ressourcer og mestringssevne styrkes, herunder at:
 - De unges mestringssevne i forhold til at bo selv styrkes.
 - De unges uddannelse- og jobsituation forbedres.
 - De unges social netværk forbedres.
 - De unges psykiske helbred styrkes.
 - De unges misbrugsproblematikker mindskes.

Organisatorisk niveau:

- Der udvikles en implementeringsplan, der er politisk godkendt samt accepteret af ledelsen fra relevante områder.
- Der etableres en kommunal organisering i tråd med Housing First tilgangen samt samarbejdsmodellen *Vejen til uddannelse og beskæftigelse*.
- Der er opbakning og kompetencer til implementering af indsatsen, herunder både samarbejdsmodellen og bostøttemetoderne CTI og ICM, hos involverede medarbejdergrupper.
- Der etableres et forpligtende, tværsektorielt samarbejde omkring målgruppen med udgangspunkt i Housing First og samarbejdsmodellen *Vejen til uddannelse og beskæftigelse*.
- Der etableres en enkel indgang for de unge til relevante indsatser med sikring af sammenhæng og koordination.

4 Projektets målgruppe

Målgruppen for initiativet *Unge Hjemløse* er

- Unge mellem 17 og 24 år der allerede er i hjemløshed.
- Unge mellem 17 og 24 år der er i risiko for at blive hjemløse.

Svarende til målgruppen for serviceloven afgrænses målgruppen for initiativet til unge med lovligt ophold i Danmark.

Nedenfor uddybes den eksisterende viden om de to målgrupper.

4.1 Unge der allerede er i hjemløshed

Ifølge SFIs hjemløsetælling var der i 2013 1138 unge hjemløse i aldersgruppen 18-24 år, hvoraf 74 pct. er mænd og 26 pct. er kvinder. Omkring 1/5 har indvandrerbaggrund, heraf har knap 1/3 andengenerationsindvandrerbaggrund. Ydermere viser blandt andet SFIs hjemløsetælling og evalueringen af Hjemløsestrategien 2009-2013, at der er tale om unge med betydelige sociale problematikker, og som er udsatte på en række områder. Af hjemløsetællingen mv. fremgår følgende om målgruppen og de sociale indsatser, som de modtager:

- 82 pct. modtager kontanthjælp, 6 pct. SU, 3 pct. løn, 2 pct. dagpenge, førtidspension 1 pct., 4 pct. ingen indtægt.
- 8 pct. er i gang med en form for uddannelse eller undervisning, 18 pct. i revalidering/i aktivering
- 58 pct. har et misbrug, heraf er 20 pct. i behandling.
- 51 pct. psykiske vanskeligheder, heraf er 23 pct. i behandling.
- 24 pct. har en § 141 handleplan.
- 30 pct. er opskrevet til egen bolig.
- 34 pct. har en støttekontaktperson, bostøtte eller lign.
- 16 pct. er under tilsyn fra Kriminalforsorgen.

Endvidere viser erfaringer fra Hjemløsestrategien, at de unge i målgruppen generelt har oplevet en ustabil familiær situation, og har fx været anbragt uden for hjemmet eller modtaget en betydelig støtte fra det offentlige i løbet af deres opvækst. Dette understøttes blandt andet i en undersøgelse fra Frederiksberg Kommune, som peger på, at 57 pct. af de unge hjemløse i kommunen enten har været anbragt eller har en børnesag i kommunen. 45 pct. har modtaget social eller psykiatrisk støtte. Endvidere peger undersøgelsen på, de unge ofte har et spinkelt sociale netværk⁴.

4.2 Unge der er i risiko for at ende i hjemløshed

Der findes i dag ikke en samlet viden om den gruppe af unge, som er i risiko for at blive hjemløse. Det vil indgå som en del af projektet at kortlægge gruppen af unge i risiko for hjemløshed, herunder målgruppens forventede omfang i projektkommunerne samt disse unges alder, problemstillinger, indsatsbehov mv. Det forventes, at målgruppen er kendetegnet ved mange af de samme problemstillinger, som de hjemløse unge,

⁴ Frederiksberg kommune (2012): Undersøgelse af unge hjemløse på Frederiksberg (2012).

herunder at de unge er kendetegnet ved en række risikofaktorer som ustabil tilknytning til uddannelsessted og jobmarkedet, generelt ustabile opvækstvilkår, kriminalitet mv.

Fælles for begge delmålgrupper af unge som er i hjemløshed og i risiko for at ende i hjemløshed er, at der er tale om unge med betydelige sociale problemer ud over mangel på bolig, som derfor peger på et behov for en tværfaglig, koordineret og helhedsorienteret indsats.

5 Ansøgerkreds

Puljen udmeldes som en ansøgningspulje, og der udvælges 10-14 kommuner, som deltager i initiativet. Initiativets fokus er rettet mod at styrke den helhedsorienterede, forebyggende og tidlige indsats til unge blandt andet gennem etablering af et forpligtende tværgående samarbejde og implementering af en tidlig indsats samt de evidensbaserede bostøttemetoder CTI og ICM.

4-6 af de deltagende projektkommuner med de største bolig-mæssige udfordringer vil indgå i erfaringsudveksling omkring adgang til boliger til de unge.

Det samlede initiativ skal ses i tæt sammenhæng med forankringen og udbredelsen af erfaringerne fra Hjemløsestrategien, og der vil blive igangsat en fælles evaluering på tværs af de to initiativer.

Ansøgerkredsen til nærværende pulje omfatter kommuner, som lever op til følgende ansøgningskriterier:

Ansøgningskriterier:

- Der skal være et betydeligt antal unge hjemløse i alderen 17-24 år i kommunen.
 - I ansøgningen dokumenteres det ud fra SFIs hjemløsetælling, at kommunen har et betydeligt antal unge i målgruppen.
- Der skal være et betydeligt antal unge i alderen 17-24 år i risiko for at blive hjemløse i kommunen.
 - I ansøgningen angives et estimat på denne gruppe baseret på antal anbragte 17-årige, antal unge der modtager efterværn, antal unge i aldersgruppen der indgår i misbrugsbehandling eller modtager psykiatrisk behandling/støtte samt eventuelt anden relevant faktor, der begrundes.
- Det er en fordel, hvis kommunen har konkret erfaring med Housing First tilgangen.
- Det er en fordel, hvis kommune har konkret erfaring med bostøttemetoderne CTI og ICM.
- Det er en fordel, hvis kommunen har erfaring med organiseringen af en helhedsorienteret ungeindsats, herunder samarbejdsmodellen *Vejen til uddannelse og beskæftigelse*.
- For kommuner med interesse i at deltage i erfaringsudveksling vedr. bolig-mæssige udfordringer beskrives disse i ansøgningsmaterialet, jf. afsnit 8, punkt 7.

6 Projektperiode

Projektperioden for puljen er fra medio august 2014 til og med september 2017. Den samlede evaluering foreligger ultimo 2017.

7 Puljens tilrettelæggelse samt anvendelsesområde

7.1 Tilrettelæggelse af initiativet *Unge Hjemløse*

I *Unge Hjemløse* indgår følgende tre delprojekter, hvoraf delprojekt 2 anses som hovedelementet:

1. **Indledende kortlægning og analyse**, herunder gennemføres:
 - a. En kortlægning af eksisterende viden om målgruppen af Socialstyrelsen.
 - b. En kortlægning og analyse i projektkommunerne af problemets omfang og karakter samt organisering på ungeområdet og bolig(anvisnings)området.

Den indledende kortlægning, der gennemføres af Socialstyrelsen vil være tilgængelig for kommunerne ved projektopstart. Kommunerne gennemfører en kortlægning og analyse af målgruppens omfang, problematikker samt organisering på ungeområdet og boligområdet. Der er afsat i alt 1,8 mio. kr. i 2014 til dette delprojekt.

2. Organisering, forebyggelse og social indsats i kommunerne, herunder indgår tre sammenhængende spor:

- a. Et styrket, tværgående kommunalt samarbejde.
- b. Forebyggelse af hjemløshed og tidlig indsats, så de unge hjælpes hurtigt ud af hjemløshed.
- c. Afprøvning og implementering af bostøttemetoderne CTI og ICM.

Der udvikles og afprøves en *samlet model* for en helhedsorienteret ungeindsats baseret på eksisterende erfaringer fra hjemløseområdet samt fra udsatte ungeområdet, som integrerer de tre ovenstående spor. Afsnittet *samlet model for indsatsen* nedenfor beskriver modellen nærmere. Der er afsat i alt 44,6 mio. kr. fra 2014 til 2017 til dette delprojekt.

Samlet model for indsatsen

Der udvikles og afprøves en helhedsorienteret model målrettet indsatsen over for unge i alderen 17-24 år, som enten er i hjemløshed eller i risiko herfor. Modellen baseres på eksisterende erfaringer og afprøvede metoder fra hjemløseområdet samt udsatte ungeområdet, hvortil der er udarbejdet metodemanualer/metodehåndbog samt implementeringsguides. Housing First skal anvendes som overordnet tilgang og organiseringen af den helhedsorienterede ungeindsats skal baseres på et forpligtende, struktureret, tværgående samarbejde.

Modellen består af tre hovedkomponenter:

1. Udvikling og afprøvning af en helhedsorienteret ungeindsats med udgangspunkt i samarbejdsmodellen *Vejen til uddannelse og beskæftigelse*.
2. Afprøvning af de to bostøttemetoder CTI og ICM specifikt i relation til ungemålgruppen.
3. Udvikling og afprøvning af en kontaktskabende indsats til unge i hjemløshed og unge i risiko herfor.

Komponenterne uddybes i det følgende.

Udvikling og afprøvning af en helhedsorienteret ungeindsats med udgangspunkt i samarbejdsmodellen *Vejen til uddannelse og beskæftigelse*.

Vejen til uddannelse og beskæftigelse er en samarbejdsmodel, som er udviklet og afprøvet med henblik på at styrke det tværfaglige samarbejde i kommunen omkring anbragte og tidligere anbragte unges overgang til voksenlivet, herunder til at gennemføre uddannelse og komme i beskæftigelse.⁵ I nærværende initiativ vil der være behov for nogle mindre tilpasninger af modellen, dels for at understøtte samspillet med bostøtteindsatsen og dels i forhold til målgruppens alder.

Modellen *Vejen til uddannelse og beskæftigelse* tilbyder en struktureret ramme med konkrete redskaber til organiseringen af samarbejdet på tværs i kommunen og understøtter, at den unge får en helhedsorienteret og sammenhængende indsats. I samarbejdsmodellen målrettes indsatsen til at tage udgangspunkt i den unges uddannelse og beskæftigelse, og erfaringen er, at dette giver et konkret fokus på udviklingen af den unges ressourcer og således også en mere løsningsfokuseret tilgang til de udfordringer, den unge oplever fx i forhold til at passe skolen samtidig med et betydeligt hashbrug.

Kernekomponenterne i samarbejdsmodellen består af følgende:

- *Ansvarlig tværgående koordinator*: Den unge får én fast koordinator, som er ansvarlig for at koordinere og skabe sammenhæng i den unges forløb.
- *Tværfagligt team om den enkelte unge*: Den unge får et tværfagligt team med relevanter

⁵ Der er udarbejdet en metodehåndbog, en implementeringsguide samt konkrete redskaber til indsatsen og disse indgår som bilag til vejledningen.

te fagpersoner, som støtter i forhold til dennes behov og i at påbegynde/gennemføre uddannelse og beskæftigelse.

- *Faste tværfaglige møder:* Den unge og koordinatoren afholder sammen med det tværfaglige team og øvrige relevante fagpersoner minimum tre møder, herunder ved overgangen fra børne/ungeforvaltningen til voksen, samt efter behov.
- *Den unges 'voksen':* Den unge vælger sammen med koordinatoren en voksen fra sit netværk, der kan støtte den unge i forløbet og deltage i alle relevante møder.
- *Forpligtende aftaler om mål og handlinger:* Den unge og det tværfaglige team indgår aftaler om mål og handlinger og den unges udvikling følges løbende ved hjælp af en mødetjekliste.
- *Organisering:* Modellen er baseret på et forpligtende samarbejde i form af en tværgående ledergruppe bestående af ledere af de forvaltninger og afdelinger, der arbejder omkring de unge.

Afprøvning af bostøttemetoderne CTI og ICM specifikt i relation til ungemålgruppen.

Bostøttemetoderne CTI og ICM har udgangspunkt i Housing First tilgangen, hvor det bærende princip er, at hjemløse borgere så tidligt som muligt i et indsatsforløb flytter i en permanent, selvstændig bolig og samtidig hermed modtager en individuel og helhedsorienteret støtte med udgangspunkt i borgerens behov.⁶ En stabil boligsituation anses som en central faktor i forhold til at stabilisere eller forbedre andre områder af borgerens samlede livssituation.

CTI og ICM er afprøvet i Hjemløsestrategien, og de vil i *Unge Hjemløse* blive afprøvet og implementeret specifikt i forhold til ungemålgruppen. I tæt sammenhæng med *Implementerings- og forankringsprojekt* af Hjemløsestrategien operationaliseres CTI og ICM-metoderne i forhold til de særlige behov, der gør sig gældende hos unge og den viden, der høstes her, vil indgå i en kvalificering af de eksisterende metodebeskrivelser i relation til ungemålgruppen.

Der vil særligt være fokus på at implementere CTI-metoden, fordi arbejdet med unge hjemløse under Hjemløsestrategien peger på gode erfaringer med at opstille klare og fokuserede mål, som kan realiseres inden for en konkret og afgrænset tidsperiode. For unge med særligt komplekse problemstillinger vil ICM-metoden ligeledes blive anvendt. Metoderne beskrives kort herunder.

CTI- metoden er en intensiv bostøtte til borgeren i en tidsafgrænset kritisk overgangsfase - typisk ved udflytning fra en § 110-boform til egen bolig. Metoden kan også benyttes ved overgang fra anbringelsessted til egen bolig, udskrivning fra psykiatrisk afdeling eller døgnbehandling på misbrugsbehandlingssteder, ligesom CTI-støtten også kan gives i forbindelse med indflytning i egen bolig efter at have boet midlertidigt hos familie eller venner. CTI er begrænset til 9 måneder.

ICM-metoden er for borgere, der har brug for en langvarig indsats, men som til en vis grad er i stand til at benytte støttemuligheder i det øvrige sociale system. ICM-indsatsen består af en casemanager-funktion, der giver social og praktisk støtte til borgeren i hverdagen og samtidig har en tovholderfunktion i forhold til at etablere kontakten med og understøtte brugen af øvrige sociale støtteindsatser, offentlige myndigheder, behandlingsindsatser mv.

Udvikling og afprøvning af en kontaktskabende indsats.

⁶ Der er udarbejdet følgende materialer, som indgår i vejledningen: Housing First notat, metodematerialer for CTI og ICM samt implementeringsguide.

Formålet med denne del af indsatsen er at understøtte, at der identificeres og etableres kontakt til flere unge i målgruppen, både unge der er i hjemløshed og unge i risiko herfor, som forudsætning for at flere unge får den relevante støtte.

Denne komponent i modellen har i højere grad end de to øvrige komponenter et udviklingsperspektiv, idet der ikke her tages udgangspunkt i en velbeskrevet metode. Målet er, at der med projektet udvikles mere tydelige retningslinjer for denne indsats til ungemålgruppen, herunder identificering af kernekomponenter og implementeringsguidelines.

En del af den kontaktskabende indsats tænkes dog at foregå via samarbejdsmodellen *Vejen til uddannelse og beskæftigelse*, hvor ansvaret for at etablere kontakt til de unge i målgruppen indgår som et fast element.

Den enkelte kommune skal etablere den kontaktskabende indsats i de eksisterende strukturer og tilbud, og der kan udvikles nye veje for indsatsen. Etableringen af indsatsen vil tage udgangspunkt i den indledende kortlægning af målgruppen af unge hjemløse og unge i risiko for at blive hjemløse (delprojekt 1). Her lægges bl.a. særlig vægt på:

- Beskrivelse af kommunens eksisterende organisering af indsatsen til udsatte unge, herunder eksisterende indsatser og tilbud med fokus på at opsøge og skabe kontakt til unge.
- Vurdering af om der er unge i målgruppen, som det i dag er en særlig udfordring at få identificeret og etableret kontakt med.
- Beskrivelse af hvordan den kontaktskabende indsats til de unge i målgruppen kan styrkes via eksisterende tilbud eller enheder (fx via jobcentret i forbindelse med vurdering af uddannelsesparathed for unge kontakthjælpsmodtagere under 25 år, der ikke har en uddannelse eller Ungdommens Uddannelsesvejledning).

I forbindelse med afslutningen af projektets anden fase (se punkt 7.2.), hvor de indledende erfaringer med modellen vurderes og evalueres på tværs, vil der ligeledes indgå en vurdering af de kontaktskabende indsatser med henblik på en tværgående kvalificering af denne del.

3. Lokale boligrettede indsatser i kommunerne.

- a. Der indgås aftaler med 4-6 af projektkommunerne, som har de største boligudfordringer med henblik på at udvikle og kvalificere indsatsen for at sikre bedre adgang til boliger til de unge. Der er afsat i alt 5,5 mio. kr. fra 2015 til 2017 til dette delprojekt.
- b. Der etableres et netværk for erfaringsudveksling og udvikling af boligindsatsen. Der fokuseres på, hvordan de forskellige muligheder og redskaber som kommunerne har til rådighed, bedst muligt kan anvendes til at sikre bedre adgang til boliger til ungemålgruppen, herunder udvikling af samarbejdet med boligorganisationer og andre aktører på boligområdet.

Endvidere gennemføres en ekstern evaluering af indsatsen i kommunerne, dvs. delprojekter 2 og 3. Evalueringen er udbudt som en samlet opgave for *Implementerings- og forankringsprojektet* for Hjemløsestrategien samt nærværende initiativ *Unge Hjemløse*.

7.2 Organisering af indsatsen

Som udgangspunkt kan modellen forankres som det vurderes mest hensigtsmæssigt i forhold til den pågældende kommunes eksisterende forvaltningsstruktur og organisering. Der er dog følgende krav til organisering af indsatsen:

- Der etableres fra start *et forpligtende samarbejde på chefniveau* på tværs af det sociale myndighedsområde på unge og voksenområdet, boliganvisningen samt bostøtteområdet, uddannelses- og beskæftigelsesområdet, herunder UU og jobcentre samt misbrugsbehandlingen (og endvidere vil det være hensigtsmæssigt at etablere samarbejde med psykiatrien). Samarbejdet konkretiseres i en samarbejdsaftale med beskrivelse af ansvar, arbejds gange, beslutningskompetence i de teams, der indgår i det tværfaglige arbejde, herunder i forbindelse med samarbejdsmodellen. Ledelsesmæssig opbak-

ning til indsatsen på tværs er afgørende for at understøtte den helhedsorienterede indsats omkring den unge hele vejen gennem forløbet.

- Der udpeges en *projektejer på direktør/chefniveau* med overordnet ansvar for afprøvning og implementering af indsatsen og kommunens deltagelse i projektet.
- Der udpeges en *projektleder* med kendskab til hjemløseområdet og/eller udsatte ungeområdet med ansvar for den daglige implementering.
- Det tværfaglige samarbejde med og omkring den unge kan etableres i form af et *implementerings-team og tværfagligt team*, som beskrevet i samarbejdsmodellen, men det kan også etableres i eksisterende samarbejdsfora af lignende karakter i kommunen, så længe de er baseret på et forpligtende samarbejde med deltagelse af de relevante aktører med form og indhold som beskrevet i samarbejdsmodellen.

Det forventes, at der i hver kommune gennemføres et antal forløb med samarbejdsmodellen samt bostøttemetoderne CTI og ICM, som står i overensstemmelse med målgruppestørrelsen, herunder henholdsvis antallet af unge hjemløse samt antallet af unge i risiko herfor. Risikogruppens størrelse skal indledningsvist estimeres i ansøgningen og herefter i den første projektfase præciseres yderligere i forbindelse med kortlægningen af målgruppen i de enkelte kommuner.

7.3 Proces og aktiviteter i forbindelse med udvikling og afprøvning af modellen

En samlet model for indsatsen overfor målgruppen udvikles og kvalificeres gennem fire faser:

- 1. fase: Udvikling og tilpasning af model til kommunale kontekster (2. kvartal 2014-3. kvartal 2014).
- 2. fase: Operationalisering af modellen i projektkommuner samt justering (4. kvartal 2014-3. kvartal 2015).
- 3. fase: Modellen afprøves i projektkommuner (4. kvartal 2015-3. kvartal 2017).
- 4. fase: Samlet evaluering af modellen med anbefalinger til fremadrettet implementering forelægges (4. kvartal 2017).

I 1. fase udarbejder de deltagende kommuner en kortlægning og analyse af problemets omfang og karakter samt organisering på ungeområdet og bolig(anvisnings)området, jf. afsnit 7.1, punkt 2, under ”udvikling og afprøvning af kontaktskabende indsats”.

Analysen skal omfatte:

- a. En beskrivelse af målgruppens omfang, problemstillinger og indsatsbehov, herunder både de unge der er i hjemløshed og de unge der er i risiko herfor
- b. En beskrivelse af organiseringen på ungeområdet samt en vurdering af, hvilke udfordringer og muligheder, der eksisterer i forhold til adgangen til boliger for målgruppen.
- c. I forhold til boligdelen lægges vægt på at få beskrevet gode og handlingsorienterede erfaringer fra de enkelte kommuner, som kan bringes ind i en erfaringsudveksling med de øvrige deltagende kommuner. Analysen skal inddrage eksisterende kvantitative data om målgruppen i kommunen, opgørelser over boliger og ventelister mv.

Endvidere afholdes der i 1. fase en implementeringsworkshop i hver kommune i samarbejde med Socialstyrelsen. Formålet med workshoppen er at få omsat og konkretiseret projektets model i forhold til den lokale kommunale kontekst, herunder målgruppen, den eksisterende organisering og centrale aktører i samarbejdet, udfordringer og muligheder i forhold til boligadgang mv. Deltagere er de centrale aktører i samarbejdet.

Ved overgang fra 1. fase til 2. fase opstartes driften af projektmodellen, herunder opstart af ungefølgebånd via samarbejdsmodellen og bostøttemetoderne. Målet med denne fase er at få nogle konkrete erfaringer med modellen, herunder sammenhængen mellem de tre hovedkomponenter samt en kvalificering af den kontaktskabende indsats, der ved afslutningen af denne fase kan anvendes til en yderligere kvalificering og evt. tilpasning af modellen. I kvalificeringsprocessen indgår endvidere sparring fra følgegruppe, ekspertgruppe samt evaluator.

I 3. fase afprøves modellen i projektkommunerne og i 4. fase udfærdiges og præsenteres den endelige evaluering af modellen.

Implementeringsstøtten tilpasses den enkelte projektkommunes erfaring med henholdsvis Housing First og bostøttemetoderne og samarbejdsmodellen, men følgende indgår i alle projektkommuner: Implementeringsworkshop i hver kommune, metode/modelseminarer (bostøttemetoder samt samarbejdsmodellen) på tværs af kommuner, projektledernetværk og rådgivning. Endvidere etableres et netværk omkring den særligt boligrettede indsats med deltagelse af 4-6 projektkommuner.

Der er udviklet redskaber til såvel bostøttemetoderne som samarbejdsmodellen, der vil blive videregivet til projektkommunerne. For samarbejdsmodellen udgøres disse redskaber af en metodehåndbog, implementeringsguide, pjece til den unge samt konkrete redskaber til samarbejdsmodellen. For bostøttemetoderne består disse af metodemanualer med fidelitetstjek, implementeringsguide samt en oversigt over relevant lovgivning og redskaber i den boligsociale indsats.

8 Kriterier for tildeling af støtte

Fra denne ansøgningspulje udvælges 10-14 kommuner til at indgå initiativet. Der vil fra start være fokus på, at erfaringerne også efter projektperioden er bæredygtige i de deltagende kommuner. Indsatsen skal derfor implementeres i kommunernes eksisterende organisation, og de deltagende kommuner skal etablere en forpligtende organisering og samarbejde på tværs af de relevante afdelinger og forvaltninger både på politisk og ledelsesmæssigt niveau og i det konkrete daglige samarbejde.

Ansøgningen skal således være *politisk godkendt*, hvor godkendelsen fremsendes sammen med ansøgningen eller *politisk forhåndsgodkendt* med frist for indsendelse af endelig politisk godkendelse ved projektstart i august 2014.

8.1 Krav til beskrivelse af projektet

Det er en forudsætning for at få støtte fra puljen, at *projektets formål ligger indenfor puljens formål*.

Udover ansøgningskriterierne beskrevet under afsnit 5 i denne vejledning er der følgende krav til beskrivelse af projektet.

1. At *projektets formål* er beskrevet. I projektets formål beskrives, hvilket problem projektet skal løse for målgruppen og hvilken forandring, det skal medføre for målgruppen. Det er centralt, at det sandsynliggøres, hvordan projektet medvirker til at fremme puljens formål.
2. At projektets *målgruppe* er beskrevet kort og præcist, jf. afsnit 5. Beskrivelsen skal indeholde følgende oplysninger:
 - Hvem indgår i målgruppen, herunder en beskrivelse af henholdsvis udfordringer og behov hos de unge hjemløse og de unge i risiko for hjemløshed, samt gennem hvilke tilbud/enheder kommunen evt. har kontakt til henholdsvis de unge hjemløse samt de unge i risiko herfor.
 - Hvor mange er omfattet af målgruppen herunder et estimat af antallet for begge grupper. Opgørelse over antal unge hjemløse på kommunebasis vil være tilgængelig via Socialstyrelsen.
 - Hvor mange fra målgruppen forventes at være omfattet af projektet? Det er vigtigt, at der gives et realistisk bud på, hvor mange der indgår i projektet.
 - Hvordan vil antal deltagere i projektet blive opgjort/dokumenteret? Det skal beskrives, hvordan I *systematisk* vil opføre antallet af brugere.
 - Er der relevante undergrupper? Når I beskriver målgruppen, skal I være opmærksomme på, om der f.eks. er særlige kønsmæssige, etniske eller andre perspektiver, der skal tages højde for i projektet.
3. At projektets *mål på brugerniveau* er klart og præcist beskrevet. Målene er de konkrete resultater, som projektet forventes at opnå for borgerne.
4. At projektets *mål på organisatorisk niveau* er klart og præcist beskrevet. Målene er de konkrete resultater, som projektet forventes at opnå for kommunen.
5. At der foretages en beskrivelse af kommunens eventuelt *hidtidige erfaringer* med

- Housing First og bostøttemetoderne CTI og ICM.
 - Kommunens eventuelle erfaringer med Vejen til uddannelse og beskæftigelse.
6. At det er beskrevet, hvordan *målene/resultaterne nås*, dvs. at det er beskrevet kort og præcist, hvilke **aktiviteter**, som projektet med baggrund i den samlede model vil gennemføre, afsnit 7.1 Beskrivelsen skal indeholde følgende oplysninger:
- Hvordan Housing First tilgangen, bostøttemetoderne samt samarbejdsmodellen Vejen til uddannelse og beskæftigelse operationaliseres.
 - Hvordan den kontaktskabende indsats til målgruppen operationaliseres herunder ad hvilke kanaler.
7. **Før kommuner med særlige boligudfordringer** og interesse i at indgå i den særlige boligrettede indsats beskrives problemstillingen på baggrund i eksisterende forhold, herunder rådighed/anvisningsret til boliger til ungemålgruppen (fx ungdomsboliger, startboliger mv.) set i forhold til behovet, herunder målgruppens størrelse og ventelister. Endvidere beskrives både eksisterende tiltag og forslag til udviklingsaktiviteter i projektperioden for at imødekomme problemstillingen, herunder evt. samarbejde omkring dette.
Kommunen skal have betydelige udfordringer med at tilbyde boliger til målgruppen og være indstillet på i indsatsen at anvende såvel eksisterende muligheder og som nye veje i indsatsen for at etablere flere boligløsninger til ungemålgruppen.
8. **At tidsplan for aktiviteter** er beskrevet. I beskrivelsen indgår bl.a. en forklaring af, hvordan de enkelte aktiviteter hænger sammen, og hvordan aktiviteterne bidrager til at opnå målet. Ud fra karakteristik af målgruppen og dens problemer beskrives indholdet af disse aktiviteter, så det kan ses, hvordan de modsvare problemerne. Det skal angives, om nogle aktiviteter tidsmæssigt skal placeres før andre, og om der er særlige kritiske betingelser, der skal være opfyldt, før projektet fortsættes.
9. At projektets **organisation og ledelse** er beskrevet. Beskriv projektets organisationsstruktur og opgavefordeling. F.eks. om kommunen har samarbejdsfora, der kan anvendes eller udbygges til implementering af projektets model, herunder samarbejdsmodellen og bostøtteindsatsen, jf. afsnit 7.2.
- Organisationsstruktur, ledelse, ansvar, opgavefordeling, herunder forankring af projektet.
 - En tilkendegivelse af ledelsesmæssig opbakning til projektet på tværs af det sociale myndighedsområde på børne/unge og udsatte voksne, boliganvisningsområdet samt boforms- og bostøtteindsatsen, misbrugsbehandling.
 - Medarbejderkompetencer i projektet, herunder antal og sammensætning af kompetencer.
 - Samarbejdspartnere og hvad disse bidrager med.
10. At videreførelse af projektets aktiviteter efter tilskudsperiodens udløb er beskrevet.
11. Den politiske godkendelse eller alternativt forhåndsgodkendelse fremsendes sammen med ansøgningen.

9 Køn skal tænkes ind i projekterne (Ligestillingsvurdering)

Det skal overvejes, om projektet er målrettet enten mænd eller kvinder eller begge køn. Det forudsættes, at metoder, der bruges, modsvarer de behov for målgruppen, som hhv. kvinder og mænd kan have. Det skal overvejes, om kvinder og mænd har samme behov for hjælp. Det må også overvejes, om tilbuddet indrettes på en måde, der gør det muligt for både kvinder og mænd at få udbytte af det.

Endelig skal der tages stilling til, om projektet bidrager til reel ligestilling mellem mænd og kvinder.

10 Tilskudsberettigede udgifter

Tilskudsberettigede udgifter er:

1. Lønudgifter til aflønning af projektleder. *Lønniveauet må ikke være højere end det, der er aftalt i de statslige overenskomster for tilsvarende arbejde, se www.modst.dk.*

2. Lønudgifter til aflønning af medarbejdere i delprojekt 1: kortlægning af kommunens organisering, ungemålgruppe samt problemstillingen omfang og karakter. *Lønniveauet må ikke være højere end det, der er aftalt i de statslige overenskomster for tilsvarende arbejde, se www.modst.dk.*
3. Lønudgifter til aflønning af medarbejdere i delprojekt 2: Organisering, forebyggelse og social indsats i kommunerne, herunder fx CTI-medarbejdere, ICM-medarbejdere mv. *Lønniveauet må ikke være højere end det, der er aftalt i de statslige overenskomster for tilsvarende arbejde, se www.modst.dk.*
4. For kommuner med interesse for deltagelse i delprojekt 3: Boligrettet indsats, og som har større bolig-mæssige udfordringer relateret til dette projekt. Lønudgifter til aflønning af medarbejdere i forbindelse med erfaringsudveksling og netværksarrangementer. *Lønniveauet må ikke være højere end det, der er aftalt i de statslige overenskomster for tilsvarende arbejde, se www.modst.dk.*
5. Udgifter til øvrige aktiviteter i forbindelse med projektet, herunder netværksaktiviteter, aktiviteter med de unge mv.
6. Revisionsudgifter.
7. Lovpligtige forsikringer, herunder arbejdsskadeforsikringer.
8. Udgifter til transport/offentlig transport. *Transportudgiften skal beregnes på baggrund af statens lave takst pr. km., jf. Moderniseringsstyrelsens Cirkulære om satsregulering for tjenesterejser. I kan finde cirkulæret og anden relevant information på Moderniseringsstyrelsens hjemmeside www.modst.dk. Taksten reguleres en gang om året og kan findes på portalens forside.*
9. Kontorhold.
10. Mindre materielanskaffelser. Der kan ydes tilskud til materielanskaffelser indtil 50.000 kr. pr. år.
11. Andre definerede udgifter.

11 Der kan ikke søges tilskud til

1. Aktiviteter som ikke ligger inden for initiativets formål.
2. Aktiviteter i udlandet.
3. Aktiviteter for udlændinge, som ikke er bosiddende i Danmark.
4. Materialeanskaffelser for over 50.000 kr. per år.
5. Anskaffelse af fast ejendom.
6. Udgifter til lokaler
7. Anlægsudgifter (f.eks. ombygning og renovering).
8. Dækning af underskud.
9. Støtte til enkeltpersoners underhold.
10. Aktiviteter der fuldt ud er finansieret fra anden side.

12 Evaluering, dokumentation og rapporteringskrav

12.1 Rapporteringskrav

Projektkommunerne årlige *projekt-erklæringer* som dokumentation for fremdrift i projektet til Puljestyling i Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold.

Skabelonen for projekterklæringer findes på ministeriets hjemmeside under puljer/puljeportal/rapportering eller via dette link: <https://tilskudsportal.sm.dk/admin/Rapportkrav/Sider/default.aspx>

12.2 Evaluering og dokumentation

Der vil være en *central ekstern evaluering* af puljens projekter, som fokuserer på implementering og modelens effekt i en dansk kontekst på borger- og organisatorisk niveau. Der udarbejdes en cost benefit analyse, hvor udgifterne ved indsatsen sammenlignes med indsatsens økonomiske effekter på kortere og længere sigt set i forhold til udgifter i traditionel behandling.

Evalueringen skal bl.a. overordnet besvare følgende spørgsmål:

- Virker modellen/indsatsen i forhold til målsætningerne oplyst i afsnit 3 i denne vejledning.
- Hvad koster det at anvende modellen?
- Hvordan implementeres modellen bedst muligt og hvilke forhindringer kan der være?

Evaluering udføres af en ekstern evaluator. Projektkommunerne leverer datainformation og deltager i netværksaktiviteter i forbindelse med alle evalueringens dele. Kommunerne skal dertil deltage i implementeringsevalueringens aktiviteter herunder i interviews, sparringsmøder og videndelingsdage m.m.

13 Praktiske oplysninger

Ansøgningsfristen er 20. juni 2014. Efter denne dato kan ansøgninger ikke fremsendes.

Ansøgerne kan forvente svar på ansøgningen i august 2014.

Socialfaglige spørgsmål stilles til Socialstyrelsen, kontaktperson Lene Sook Emmeche på e-mail lse@socialstyrelsen.dk eller telefon 50 81 09 01.

Spørgsmål om administration af puljen behandles af ministeriets kontor for puljestyring. Spørgsmål kan stilles via tlf. 41 85 12 00, mandag – fredag mellem kl. 10.00 – 14.00, eller e-mail: pulje@sm.dk

Ansøgningskemaet skal udfyldes elektronisk via puljeportalen. For yderligere information om brug af puljeportalen - se under vejledninger på puljeportalen's forside. Når ministeriet har modtaget ansøgningen vil dette fremgå af status under *Min tilskudssag*.

Krav til budget og regnskab fremgår nedenfor.

13.1 Budget

I forbindelse med ansøgning om støtte fra Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forholds puljer skal der udarbejdes budget for projekterne, der ansøges om støtte til. Budgettet oprettes i forbindelse med udfyldelse af ansøgningen. På puljens side findes en oversigt over budgetposter, som der kan ansøges om støtte til. Du kan også bruge dette ark til at skabe overblik over dit budget, inden du opretter det i ansøgningen.

Det er vigtigt, at følgende oplysninger angives i budgettet:

- Projektets titel
- Ansøgers identifikation (CVR-nummer eller CPR-nummer)
- Ansøgers navn og adresse

Periodiserede budgetter

For hvert projektår (12 måneder) skal der udfyldes et årsbudget. For et fireårigt projekt skal der således laves fire årsbudgetter. Udgifterne i det enkelte årsbudget skal endvidere fordeles på de måneder, hvor de enkelte udgifter forventes at falde. Hvis der fx er en ansat projektleder i projektet, opgøres lønnen som den afholdes, én gang om måneden. Er en konference en del af projektet, anføres udgiften i den/de måneder, som udgiften til konferencen forventes afholdt. Gennemsnitstal kan således ikke anvendes.

Budgettet skal indeholde en opdeling mellem lønudgifter og øvrige udgifter.

Lønudgifter skal budgetteres med antal timer og sats pr. time for ansatte medarbejdere og/eller timelønnede eksterne konsulenter mv. Løn niveauet må ikke være højere end det, der er aftalt i de statslige overenskomster for tilsvarende arbejde. I kan finde relevant information på Moderniseringsstyrelsens hjemmeside

www.moderniseringsstyrelsen.dk og/eller ved henvendelse til de relevante fagforeninger. Løniveauet skal angives i budgettet.

Enhedspriser

Alle udgiftsposter skal så vidt muligt udspecificeres i antal enheder og pris pr. enhed.

Transportudgifter

Transportudgifter skal fordeles på følgende to udgiftsposter:

- a. Offentlig transport.
- b. Transport i egen bil, som skal budgetteres med antal kilometer og takst pr. km. Vi gør opmærksom på, at udgifter til transport i egen bil højst kan udgøre statens almindelige takst pr. km (den lave sats), jf. Cirkulære om Satsregulering for tjenesterejser. I kan finde cirkulæret og anden relevant information på Moderniseringsstyrelsens hjemmeside www.moderniseringsstyrelsen.dk. Taksten reguleres en gang om året og kan findes på www.sm.dk i afsnittet om Puljer.

Materialeanskaffelser

Med mindre særlige forhold taler derfor, kan udgiften til materialeanskaffelser som udgangspunkt ikke overstige 50.000 kr. i hvert projektår. Der bør altid udarbejdes en note til budgetposter, som vedrører materialeanskaffelser.

Noter til budgettet

Der kan udarbejdes forklarende noter til de udgiftsposter, som anføres i budgettet. Hvis en af budgetposterne fx er "Seminar", kan noten indeholde oplysninger om forventet antal deltagere, seminarets varighed (antal dage, med eller uden overnatning), pris pr. deltager, honorar til oplægsholder mv. Noter skal således dels klarlægge indholdet af den enkelte aktivitet og dels klarlægge forudsætningerne for udgiftens størrelse.

Poster, som ikke kan fremgå af budgettet, er ikke nærmere definerede poster som fx:

1. Uforudsigelige udgifter
2. Overhead
3. Administrationsbidrag
4. Diverse

13.2 Regnskabsaflæggelse

Der skal aflægges regnskab for tilskuddet, og regnskabet skal være revisorpåtegnet.

Ved aflæggelse af regnskab, skal de budgetterede poster, der var nævnt i projektets budget svare til posterne i regnskabet.

Til udarbejdelse af regnskabet for tilskuddet **skal** der anvendes et særligt regnskabsregneark, som kan findes på min tilskudssag på portalen.

Regnearket er låst og der kan kun indtastes data i de felter, som er markeret med gul farve. Alle formler til beregningerne er lagt i regnearket, så sammentællinger foretages automatisk. I regnearket findes kun de poster, som fremgår af vejledningens afsnit "Tilskudsberettigede udgifter", og som fremgår af budgetschemat. Udover ovennævnte poster er der mulighed for at indtaste navne på fire poster, som Social- og Integrationsministeriet har godkendt i budgettet.

- I skal kun udfylde de felter, som er relevante for jeres regnskab.
- I skal udarbejde forklarende noter til poster/udgifter i regnskabet.
- Det er vigtigt, at der i regnskabet er angivet projektets titel og journalnummer.

Regler for revision af regnskab findes på puljeportalens forside under vejledninger.

